

PRESSENS
FAGLIGE UTVALG

PFU-SAK NR. 263B/17

KLAGER:	Aase Sætran
PUBLIKASJON:	Adresseavisen
PUBLISERINGSDATO:	14.06.2017 og 15.06.2017
STOFFOMRÅDE:	Næringsliv
SJANGER:	Kommentar
SØKERSTIKKORD:	Opplysningskontroll, saklighet og omtanke, rettelse, samtidig imøtegåelse
REGISTRERT:	13.12.2017
BEHANDLET I PFU:	29.08.2018
BEHANDLINGSTID:	22.03.2018
KLAGEGRUPPE:	256 dager
PFU-KONKLUSJON:	
HENVISNING VVPL.:	
OMTALE/ANONYM.:	
MERKNADER:	Artikkelen gjelder samme sakskompleks som PFU-sak 263A/17, som ble behandlet 22. mars 2018. På dette møtet sendte utvalget foreliggende klagesak tilbake til sekretariatet for full behandling. Sekretariatet hadde opprinnelig levert saken med forenklet innstilling.

SAMMENDRAG:

Adresseavisen publiserte **onsdag 14.06.2017** en kommentar på nett, med tittelen: «**Havna må tilbake på rett kjøp**».

På ingressplass stod det:

«Arbeidsoppgavene står i kø for den nye styrelederen for Trondheim Havn, Roar Arntzen.»

Kommentaren var skrevet av avisens kommentator Harry Tiller.

Brødteksten ble innledet på denne måten:

«En opprivende personalstrid har satt viktige prosesser på vent, og tappet Trondheim Havn for kompetanse og kontinuitet. Nå må den nye styrelederen finne en ny havnedirektør og sørge for at Trondheim Havn spiller en aktiv rolle.»

Litt lenger ned i teksten kom følgende avsnitt:

«På representantskapsmøtet i havna onsdag tegnet avtroppende styreleder, Otto Frøseth, et helt annet bilde av de interne stridighetene i selskapet, enn de kildene som har uttalt seg til Adresseavisen de siste dager har gjort. Frøseth kjenner seg ikke igjen i uenighetene, men mener det handler om naturlig 'friksjon' mellom havnedirektøren, ansatte og styrelederen. Den oppfatningen har Frøseth selvsagt rett til å holde seg med, men han kommer ikke unna kritikken som er rettet mot han som styreleder. Det har dannet seg et inntrykk av at Frøseth ikke brukte kompetansen som var på plass i havneorganisasjonen da han overtok for snart fire år siden, og at han i større grad enn sin forgjenger selv ville ha en hånd på rattet, ikke minst i byutviklingsspørsmål som havna er involvert i.»

Lenger ned kom et avsnitt, der kommentatoren opplyste at den avgåtte styrelederen er gift med Aase Sætran, daglig leder i Rotvoll Eiendom, «et selskap som står bak planlagt utbygging av store boligområder på østsiden av byen». Kommentatoren skrev:

«Den samme Sætran var tidligere Arbeiderpartiets gruppeleder i bystyret i en årrekke, og en nær venn av ordfører Rita Ottervik. Trondheim er en liten by, men ikke så liten at man trenger å skape bindinger mellom utbyggingselskaper, kommunen og havna. Når Frøseth nå trer ut av havnestyret, ryddes det samtidig opp i slike bindinger. Det er ikke heldig at aktører som har innflytelse på viktige spørsmål i utviklingen av Trondheim, også har sterke personlige private forhold.»

Kommentarartikkelen ble også publisert i Adresseavisens papirutgave dagen etter, **torsdag 15. juni 2017**.

KLAGEN:

Klager er Aase Sætran, og hun klager med samtykke fra sin ektemann Otto Frøseth, som var klager i PFU-sak 263A/17. Hun mener at Adresseavisen har insinuert at Rotvoll Eiendom kan få særbehandling og særfordeler på grunn av et angivelig nært vennskap med ordfører Rita Ottervik. Klager mener Adresseavisen har brutt god presseskikk på følgende punkter i Vær Varsom-plakaten:

- Punkt 3.2, om opplysningskontroll
- Punkt 4.1, om saklighet og omtanke
- Punkt 4.13, om rettelse
- Punkt 4.14, om samtidig imøtegåelse

Det stemmer ikke at hun er nær venn av Ottervik, opplyser klager. «Påstanden er svært skadelig for både meg som daglig leder og for selskapet Rotvoll Eiendom». Både hun og selskapet hun leder hadde krav på samtidig imøtegåelse av påstanden, skriver hun. Klager forteller at Adresseavisen aldri kontaktet henne før publisering for å kontrollere påstanden.

Klager skriver videre:

«Adresseavisen insinuerte også at min mann Otto Frøseths virke som styreleder i Trondheim Havn har en sammenheng med det som påstås å være et nært venneforhold mellom Trondheims ordfører og meg, og at det også her foreligger en uheldig binding. Dette er en sterk og skadelig insinuasjon som min mann skulle fått anledning til å imøtegå, hvilket han

ikke fikk.»

Påstanden om at klager er nær venn av Rita Ottervik utgjør også et brudd på punkt 3.2, om opplysningskontroll, slik klager ser det. Klager skriver:

«Avisen tar ingen forbehold når den konstaterer at jeg er 'nær venn av ordfører Rita Ottervik'. Dette er en konkret påstand av faktisk art som avisen ikke har dekning for.»

Klager viser til en vurdering som kommuneadvokaten gjorde av Otterviks habilitet etter Adresseavisens artikkel:

«I utgangspunktet er kommuneadvokaten – om enn under noe tvil – kommet til at den beskrevne relasjonen ikke innebærer at ordfører 'automatisk' er inhabil. Vennskapet som beskrives er ikke nært nok. Om hun vil anses inhabil i en konkret sak vil bero på saken, beslutningsorganet og relasjonen på det tidspunkt.»

Ifølge klager har Adresseavisen også brutt punkt 4.13, om å rette feil snarest mulig. Klager opplyser at hun kontaktet kommentatoren som skrev artikkelen på telefon kort tid etter at den ble publisert. Hun fortalte at opplysningen om «nær venn» ikke stemmer, men avisen likevel ikke rettet opplysningen:

«Harry Tillers kommentarartikkel ble publisert i Adressa.no 14. juni kl. 18.53. En time senere kontaktet jeg Tiller på telefon, og sendte deretter sms der jeg påpekte at det er feil at Rita Ottervik og jeg er nære venner (vedlegg 4). Tiller ba meg da i sms-melding om å skrive et tilsvarende svar.»

Artikkelen utgjør også et brudd på punkt 4.1, om å vise saklighet og omtanke i innhold og presentasjon, ifølge klager:

«Avisen skapte et for meg og min mann usaklig inntrykk som det ikke er grunnlag for, ettersom det ikke stemmer at jeg er 'nær venn av ordfører Rita Ottervik'.»

Avslutningsvis skriver klager mer om påstander mot Otto Frøseth:

«Når Adresseavisen fremsatte påstand om at Otto Frøseth som styreleder ikke brukte kompetansen i Trondheim Havns organisasjon, er dette alvorlig for ham. Dette skulle han fått anledning til å imøtegå på annen plass i avisen, jfr. Vær Varsom-plakatens punkt 4.14. Påstanden var ny, den var ikke fremsatt tidligere. Kilde oppgis ikke (...)»

Sekretariatet leverte opprinnelig saken til PFU med forenklet innstilling i møtet 22. mars 2018, men utvalget vedtok å gi saken full behandling.

FORSØK PÅ MINNELIG LØSNING:

Partene har vært i kontakt med sikte på å løse saken i minnelighet, uten at dette har ført fram.

TILSVARSRUNDEN:

Adresseavisen skriver følgende om det angivelige vennskapet mellom Rita Ottervik og klager:

«Kommentator Harry Tiller har jobbet på heltid som politisk reporter og etter hvert som politisk kommentator i Adresseavisen siden 2006. Gjennom alle disse årene har han fulgt det politiske livet i Trøndelag tett. Før det har han hatt andre roller i avisa siden 1994.

(...)

Harry Tiller er tydelig på at han mener det har vært lett å se at ordfører Rita Ottervik og gruppeleder Aase Sætran har hatt et nært og godt forhold seg imellom i perioden frem til Sætran gikk ut av politikken. Slik han har observert de to, både på møter og utenfor møtelokalene, har de fremstått som nært knyttet, fortrolige og med en relasjon som bærer preg av noe langt mer enn et kollegialt forhold.»

Avisen skriver også at det er offentlig kjent at Ottervik var gjest i Sætrons bryllup, og at de «har vært sammen i forbindelse med feiring av rund dag».

«Etter en samlet vurdering gjennom nær observasjon av de to sin relasjon i over ti år valgte derfor kommentator Harry Tiller å kunne godtgjøre bruk av begrepet 'nær venn' basert på egen faktisk erfaring. Adresseavisen mener derfor å ha dekning for dette.»

Slik Adresseavisen ser det, støttes det også av Kommuneadvokatens habilitetsvurdering av forholdet. Avisen viser til at kommuneadvokaten var noe i tvil om Ottervik er inhabil i saker som gjelder Sætran. «Det bekreftes et vennskap, selv om det ikke ifølge kommuneadvokaten er nært nok til å utløse inhabilitet», skriver Adresseavisen.

Beskrivelsen «nær venn» utløste ikke samtidig imøtegåelse, ifølge avisen. Det er ikke en sterk beskyldning, men en kommentators vurdering, mener Adresseavisen. Mediet skriver:

«Kommentators sterke bekymring, og ikke sterke beskyldning i den konteksten dette står i er tydelig, i de påfølgende setninger i kommentaren:

Trondheim er en liten by, men ikke så liten at man trenger å skape bindinger mellom utbyggingselskaper, kommunen og havna. Når Frøseth nå trer ut av havnestyret, ryddes det samtidig opp i slike bindinger. Det er ikke heldig at aktører som har innflytelse på viktige spørsmål i utviklingen av Trondheim, også har så sterke personlige private forhold.

Her er det vesentlig å legge merke til at sterke personlige forhold mellom eiendomsutvikleren, lederen av havnestyret er et giftemål, og eiendomsutviklerens forhold til ordfører også da oppleves av en kvalifisert betrakter som nært vennskap.»

Når det gjelder den delen av klagen som gjelder klagers ektemann, Otto Frøseth, viser Adresseavisen først til følgende formulering i den påklagede kommentaren:

«Det har dannet seg et inntrykk av at Frøseth ikke brukte kompetansen som var på plass i havneorganisasjonen da han overtok for snart fire år siden, og at han i større grad enn sin forgjenger ville ha en hånd på rattet, ikke minst i byutviklingsspørsmål som havna var involvert i»

Adresseavisen skriver:

«I kommentars form oppsummerer her kommentatoren det samlede inntrykket av den forutgående pressdekning knyttet til tidligere behandlet sak PFU 263A/17. En

gjennomlesning av de samlede artikler behandlet i PFU 263A/17 vil etter vår mening understøtte fullt ut meningsinnholdet i denne setningen. Vi bestrider at dette utløser brudd på 4.14. og viser til at tilsvarsrett ikke er benyttet her heller.»

Klager fastholder at Adresseavisen brøt god presseskikk da avisen skrev at Ottervik er «nær venn» av klager.

«Dette er i praksis en beskyldning om kameraderi. Harry Tillers hovedpoeng i kommentarartikkelen er at det er bra at det ryddes i det påståtte kameraderiet.»

Klager skriver videre:

«Det er på det rene at påstanden om nært vennskap mellom Ottervik og meg er feil. Vi er ikke – og har aldri vært nære venner, som klagen dokumenterer. Vi har kun vært kolleger i 8 år, hvorav jeg var gruppeleder i 6 år.»

Klager mener den påklagede kommentaren er skrevet på en slik måte at det ikke fremstår som kommentatorens mening at det er et nært vennskap mellom klager og Ottervik. Det fremstår som en faktaopplysning, mener klager.

Adresseavisen hadde ikke ytterligere kommentarer, men skriver:

«Klagers tilsvare er av en særskilt karakter, med udokumenterte påstander om usannheter og vridning av kontekst og meningsinnhold i opprinnelig kommentar at vi ikke ønsker å kommentere den noe videre.»